

حسین شفیعی:

شخصیت‌هایی که بازی می‌کنیم از دل مردم بیرون می‌آیند

حسین شفیعی تئاتر را از دوران مدرسه آغاز کرده و در ادامه در رشته بازیگری به تحصیل پرداخته و در آثار زیادی مانند نمایش پر فروش روزهای گذشته «فین جین» به ایفای نقش پرداخته است.

شما قبلاً همکاری با آقای مهدوی داشتید؟

بله تقریباً ۱۵ سال پیش در نمایشی به نام «پوتین‌ها» که نویسنده و کارگردانش خود آقای مهدوی بود و در کارگاه نمایش تئاتر شهر اجرا می‌شد همکاری کردیم و یک نمایش هم به نام «نقد و بررسی فحش و کتک از اینجا تا آنجا» با هم در جشنواره داشتیم اما متأسفانه با اینکه نمایش بسیار شاد، خلاق و اخلاق مداری بود به اجرای عموم نرسید. آثار آقای مهدوی اخلاق مدار هستند یعنی یک نکته اخلاقی در این آثار معمولاً وجود دارد.

به مسئله اخلاق اشاره کردید و در این اثر هم به صورت پررنگ این نکته دیده می‌شود. آثاری که می‌خواهند پیام اخلاقی ارائه کنند در خطر افتادن به ورطه شعارزدگی هستند، «آبی‌گونه» توانسته از این دو آسیب در امان بماند؟

یکی از ویژگی‌های تئاتر این است که امر نکرده و مانند یک والد با فرد صحبت نمی‌کند. تئاتر نمی‌گوید باید آن کار را بکنی یا این کار را نکنی. تئاتر در اغلب اوقات حقیقت را نشان می‌دهد و از دل آن حقیقت حرفی را که می‌خواهد بزند انتقال می‌دهد و حال مخاطب است که چه چیزی از آن برداشت کند. تئاتر این کار را با نمادها و نشانه‌هایی انجام می‌دهد و وقتی که مخاطب وضعیت موجود و تبعاتش را می‌بیند می‌تواند آن پیام اخلاقی را دریافت کند این بسیار تأثیرگذار تر از آن است که با یک جمله به فرد بگویم کاری را بکنند یا نکنند.

از چالشی که برای بازی لهجه مشهدی داشتید بگویید.

شخصاً فکر می‌کنم با لهجه باید خیلی خوب از آب در بیاید یا اصلاً نباید از آن استفاده شود خوشبختانه چند روز پیش یکی از مخاطبان که باز بگر تئاتر و مشهدی هستند متوجه نشده بودند که من مشهدی نیستم. امیدوارم که این باز خورد صرفاً به خاطر قوت قلب دادن به من نبوده باشد. برای رسیدن به لهجه ما به دو عامل تمرین و تکرار نیاز مندیم و من همه تلاشم را در این راستا کردم. منتها ما به دلیل بازه زمانی کم تمرینات در فشار بودیم و خوب قطعاً کسی که در مشهد به دنیا آمده و در معرض این لهجه بوده قطعاً خیلی بهتر از یک بازیگر می‌تواند صحبت کند. دقیقاً اینجاست که می‌گوییم کار بازیگر سخت است یعنی بازیگر باید آنقدر تبحر داشته باشد که هم با شخصی که مثلاً در مشهد به دنیا آمده، زندگی کرده و بزرگ شده، آن لهجه را صحبت کند و با تمرین و تکرار زیاد خودش را به آن درجه برساند. متأسفانه فرصت ما کم بود ولی باز هم تلاش کردیم که این مشهدی بودن را تداعی کنیم.

کاراکترهایی که شما و خانم پیر علی در این اثر بازی می‌کنید کاراکترهای ملموسی از آب در آمده‌اند در مورد این شخصیت پردازی بگویید.

هر روز که ما از خانه بیرون می‌زنیم با هزاران کاراکتر روبرو می‌شویم. شخصاً برای هر فردی که می‌بینم و جذاب است ناخودآگاه یک فایل در ذهنم باز می‌کنم. شخصیت‌هایی که ما بازی می‌کنیم در نهایت از دل مردم

بیرون می‌آیند حال هر شغلی که می‌خواهند داشته باشند وقتی این کاراکتر را مردم درک نکنند و کاراکتر از مردم دور باشد مسلماً آن را نخواهند پذیرفت. در نهایت اگر شخصیتی را که بازی می‌کنی خودت باور کنی مخاطب نیز باور خواهد کرد و اگر خودت آن را زندگی کنی برای مخاطب نیز همانگونه خواهد بود و اگر برای خود بازیگر جانیفتند و صرفاً در سطح باقی بماند مخاطب نیز آن را باور نخواهد کرد.

شما پیش از این نمایش پر فروش «فین جین» را در کارنامه داشتید با این وصف وضعیت اقتصادی بازیگران تئاتر امروز را چگونه می‌بینید؟

می‌توانیم بگوییم که اصلاً هیچ اقتصادی وجود ندارد. اقتصاد زمانی معنی پیدا می‌کند که شما تضمینی برای خودتان داشته باشید. متأسفانه حتی به اندازه اندکی هم برای بازیگران تئاتر چنین تضمینی وجود ندارد. دوستان من نمایش را در اردیبهشت ماه به صحنه می‌برند بعد اگر خیلی خوش شانس و پرکار باشند و بتوانند اجرای دیگری در همان سال انجام بدهند دوباره برای زمستان یا پاییز اجرا خواهند داشت و حال همه این‌ها باز بستگی به این دارد که آن تئاتر چقدر فروش کند. به همین دلیل است که تئاتر برای بقا نیاز به حمایت دولتی دارد وقتی دولت حمایت خود را از روی تئاتر برمی‌دارد و به بخش خصوصی واگذارش می‌کند در واقع این وظیفه را از خود دور کرده است. گویی تئاتر یک فرزند ناخلف است که کسی نمی‌خواهد هیچگونه عهده‌دار مسئولیتش شود در صورتی که همه ما می‌دانیم تئاتر واقعاً یکی از تأثیرگذارترین هنرهاست. این گفته ما تئاتری‌ها نیست و اگر به تاریخ هنر و تئاتر و تاریخ سیاسی کشورها نگاه کنیم می‌بینیم که تئاتر همگام با همه اتفاقات و جریانات اجتماعی جلو آمده و تأثیرگذار بوده است.

تاسال‌های گذشته مرکز هنرهای نمایشی یک تنخواه بود و محدودی به گروه‌های نمایشی که کار روی صحنه می‌بردند می‌داد ولی امسال آن هم نیست و حذف شده است. متأسفانه با هزینه‌هایی که یک بازیگر با آن روبروست قطعاً تأکید می‌کنم قطعاً کسی که تئاتر کار می‌کند حتی از پس خورد و خوراک روزمره‌اش نیز بر نمی‌آید حال دیگر به نیازهای دیگر یک انسان اصلاً نمی‌پردازم. متأسفانه وضعیت فاجعه بار است و به جای اینکه در رشد و پیشرفت باشیم و به سمت قله پیشرفت صعود کنیم، با سرعت زیادی به سمت سرآشویی می‌رویم.

سخن پایانی

نمایش «آبی‌گونه» نمایشی است که مخاطبانش از وقتی که برای تماشای آن گذاشته‌اند راضی بودند و صحنه‌ها و تصاویرهای جذابی را دیده‌اند. پایه‌هایی از کم‌دی در این اجرا هست که خنده بر لب مخاطب می‌آورد و در لحظاتی او را به فکر فرو می‌برد. امیدوارم که آثاری مانند «آبی‌گونه» صرفاً با سلی اجرا یا یک دوره اجرایی به پایان نرسند چون ممکن است دیگر هیچگاه اجرا نشوند و به نظر من این خیلی حیف است که هنر یک گروه ۴۰ نفره دیده نشود. حداقل خواسته ما این است که سالن ما هر روز پر شود ولی متأسفانه با وضعیت فعلی تئاتر شهر و نرده‌هایی که دور تا دور آن کشیده‌اند و اتفاقاتی که پیرامونش می‌افتد، متأسفانه مزید بر علت شده و شاهد کم رونقی آثار نمایشی تئاتر شهر هستیم. تئاتر شهری که روزی ویتربین تئاتر کشور بود به شکلی درآمده که انگار

خاک مرده روی آن ریخته‌اند و به جایی رسیده که سالن‌های خصوصی از آن پر رونق‌تر شده‌اند. در حالیکه روزی آرزوی همه بود که در تئاتر شهر کارشان اجرا برود یا آرزو بود بلیط گیرمان بیاید و بتوانیم اثری را تماشا کنیم. من امیدوارم که سیاست‌ها به سمتی پیش برود که از این وضعیتی که دچارش شده‌ایم و روز به روز بدتر نیز می‌شود نجات پیدا کنیم و دوباره به نقطه اوج و قله موفقیت در تئاتر نزدیک و نزدیک‌تر شویم.

سحر پیر علی:

در این نمایش تمام بازیگران نقش مهمی ایفا می‌کنند

سحر پیر علی بازیگری را به شکل اتفاقی و با حضور سر تمرین نمایشی در ساوه آغاز کرده است. او که همان ابتدا توانسته نقش اول نمایشی از چیستا یثربی را بدست بیاورد و در ادامه مسیر کاری‌اش با شرکت در کلاس‌های بازیگری و همکاری با گروه‌های دانشجویی و آثار دفاع مقدس همکاری کرده و در تئاتر کم‌دی و آزاد نیز با افرادی مانند مرحوم مجید فروغی و شاهین علایی نژاد همکاری کرده است.

شما کاراکتر یک مادر مشهدی را در این نمایش بازی می‌کنید در مورد ویژگی‌های این کاراکتر برای ما بگویید.

در طول دوران بازیگری‌ام و در زمینه صدا پیشگی، تئاتر و رادیو نقش‌های متفاوتی را بازی کردم. از بچه خردسال بگیرم تا پیرزن ۷۰ ساله اما نقش مادر این نمایش یک مقدار رئال‌تر بود. کاراکتر یک مادر تقریباً ۵۰ ساله بود و نمایش دغدغه‌های این مادر را به جالش می‌کشید. از آنجاییکه که شخصاً از فوتبال خیلی بدم می‌آید در حالی که همسر من به شدت به فوتبال علاقه‌مند است و وقتی در خانه اسم فوتبال می‌آید یا بحث فوتبال مطرح می‌شود من به دنبال راه فراری می‌گردم جالش این مادر با فرزندش که عاشق فوتبال است و برای اولین بار برای دیدن دربی می‌خواهد به تهران برود برای من بسیار تازه و نو بود. اینکه با آنچه دوست ندارم روبرو شوم یعنی با سوژه‌ای مرتبط با فوتبال برایم بسیار جذاب بود. ظاهر در این سال‌ها رسمی در استادبوم اجرا می‌شود که کبوتری را به رنگ تیم حریف در می‌آورند و سرش را از بدن جدا می‌کند و این مرا بسیار تحت تأثیر قرار داد چرا که من بسیار حیوان دوست هستم.

مادر نمایش «آبی‌گونه» فرزندش را به تنهایی بزرگ کرده و به خاطر اینکه ناخواسته عامل مرگ همسرش شده مشکل اعصاب و روان پیدا کرده و تنها این پسر را دارد و این پسر می‌خواهد برای اولین بار به یک شهر غریب برود و چالشی که برای مادر بوجود می‌آید برایم بسیار جذاب بود.

در مورد لهجه مشهدی چه چالشی در انتظار شما بود؟

تاکنون لهجه‌های مختلفی را بازی کرده بودم ولی لهجه مشهدی را بازی نکرده بودم و برایم بسیار سخت بود. از طرفی ما زمان زیادی هم برای تسلط بر این لهجه‌ها نداشتیم. تماشاگران غیر مشهدی ما خیلی راحت‌تر به این باور می‌رسند که ما مشهدی هستیم ولی خوب مسلماً برای فردی که خودش مشهدی هست این داستان کمی متفاوت می‌شود و اگر کوچک‌ترین ایرادی در این زمینه وجود داشته باشد آنها خیلی راحت‌تر متوجه آن می‌شوند ولی یکی از نکات جالب و جذاب این اجرا برای من یادگیری لهجه مشهدی بود.

سخن پایانی

یکی از شاخصه‌های مثبت آقای مهدوی این است که از تمام بازیگران استفاده می‌کنند. ما نزدیک به ۴۰ بازی‌ساز داریم که نقش هواداران دو تیم محبوب استقلال و پرسپولیس را بازی می‌کنند. به نظر من اینکه نگاه ایشان به این بازیگران صرفاً در حد بازی‌ساز نبود و برای آنها نقش‌های کوچکی طراحی شد ولی نقش‌ها به صورت چرخشی میان آنها تقسیم می‌شود از ویژگی‌های مثبت این اثر محسوب می‌شود و از شاخصه‌های مثبت کارگردانی آقای مهدوی قطعاً این بود که از تک‌تک این دوستان بازی گرفتند. خوشبختانه در این نمایش تمام بازیگران دخیل هستند و هر کدام نقش مهمی را ایفا می‌کنند.

